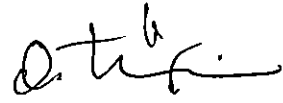

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
Millî Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, yurt dışında yaşayan vatandaşlarıyla dünyanın en büyük diasporalarından birine sahiptir. Bu vatandaşlar, bulundukları ülkelerde sosyal, kültürel ve ekonomik hayata katkı sağlamakta; Türkiye ile aralarında köprü işlevi görmektedir. Ancak yurt dışındaki Türkler, kimlik, aidiyet, eğitim, seyahat, sosyal güvenlik ve emeklilik gibi birçok sorunla karşı karşıyadır. Türkçe'nin azalması, Türk okullarının yetersizliği ve kültürel asimilasyon riski endişe yaratmaktadır. Seyahat masrafları, gümrük kapılarındaki yoğunluk ve sosyal güvenlik hakları gibi sorunlar vatandaşları zor durumda bırakmaktadır. Ayrıca cenaze işlemleri, hukuki problemler ve iş dünyasında karşılaşılan engeller de önemli sorunlar arasındadır. Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının karşılaştığı hukuki, sosyal ve ekonomik sorunların kapsamlı bir şekilde araştırılması ve bu bağlamda çözüm odaklı politika önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ve teklif ederiz. 21.11.2024

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti, yurt dışında yaşayan vatandaşlarının sayısı itibarıyla dünyada en büyük diasporalardan birine sahiptir. Avrupa, Kuzey Amerika, Orta Doğu ve Avustralya başta olmak üzere milyonlarca vatandaşımız bu ülkelerde sosyal, kültürel ve ekonomik hayatın bir parçası olmuş; aynı zamanda Türkiye ile yaşadıkları ülkeler arasında bir köprü görevi üstlenmiştir. Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarımızın karşılaştıkları sorunlar çok boyutlu olup çözüm için daha kapsamlı devlet politikalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız, özellikle kimlik ve aidiyet duygularını koruma konusunda büyük zorluklarla karşılaşmaktadır. Türkçe'nin kullanımının azalması ve çocukların Türk kültüründen uzaklaşma riski, toplumsal yapımız için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Türk okullarının yetersizliği ve bu alandaki yatırımların sınırlı kalması, kültürel asimilasyon riskini artırmaktadır. Çocuklarımızın yaşadıkları ülkelerde Türkçe öğrenimine devam etmeleri için devlet destekli eğitim projelerinin artırılması ve Türkçe'nin uluslararası alanda daha etkin bir şekilde tanıtılması gerekmektedir.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız, ulaşım ve seyahat masrafları konusunda ciddi zorluklarla karşılaşmaktadır. Türkiye'ye seyahat etmek isteyen vatandaşlarımız, uçak biletlerinin yüksek fiyatları nedeniyle ekonomik olarak büyük bir yük altına girmektedir. Özellikle izin dönemlerinde, bilet fiyatlarındaki artışlar vatandaşlarımızın tatillerini planlamasını zorlaştırmakta ve aile bağlarının güçlendirilmesine engel teşkil etmektedir.

Kara yolu ile Türkiye'ye gelen vatandaşlarımız ise gümrük kapılarındaki aşırı yoğunluk ve uzun bekleme süreleri nedeniyle büyük mağduriyet yaşamaktadır. Özellikle Kapıkule, İpsala ve Hamzabeyli gibi sınır kapılarında yaşanan sorunlar, vatandaşlarımızın izin dönemlerini ve bayramlarını büyük bir strese dönüştürmektedir. Bu yoğunlukların önlenmesi için sınır kapılarındaki personel ve altyapı kapasitesinin artırılması, geçişlerin hızlandırılmasına yönelik teknolojik çözümlerin uygulanması bir zaruret haline gelmiştir.

Diğer yandan, vatandaşlarımızın sosyal güvenlik ve emeklilik hakları konusunda yaşadıkları sorunlar dikkat çekicidir. Yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın Türkiye'de emeklilik haklarından yararlanabilmeleri için gerekli olan borçlanma işlemleri, son yıllarda hem mali açıdan hem de bürokratik süreçler bakımından karmaşık bir hal almıştır. Ayrıca, bazı ülkelerde emeklilik haklarının karşılıklı olarak tanınmaması, ekonomik güvence ve sosyal refah düzeyinde ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bu konuda uluslararası düzeyde daha kapsamlı anlaşmalar yapılması elzemdir.

Cenaze işlemleri ve defin hizmetleri de yurt dışındaki vatandaşlarımızın karşılaştığı en temel sorunlar arasında yer almaktadır. Türkiye'ye cenaze nakli süreçlerinde yaşanan yüksek maliyetler ve bürokratik engeller, aileler üzerinde büyük bir yük oluşturmaktadır. Ayrıca, bulundukları ülkelerde Müslüman mezarlıklarının yetersizliği, vatandaşlarımızın dini ve kültürel değerlerini özgürce yaşama hakkını olumsuz etkilemektedir. Devletimizin, cenaze ve defin işlemleri konusundaki destek politikalarını güçlendirmesi ve bu süreçlerin vatandaşlarımız için kolaylaştırılması önemlidir.

Vatandaşlarımızın yaşadıkları ülkelerdeki hukuki sorunları da önemli bir diğer başlığı oluşturmaktadır. Çalışma izinleri, oturma izinleri ve vatandaşlık başvuruları gibi konularda yaşanan problemler, bulundukları ülkelerin farklı hukuk sistemleriyle uyum sağlamakta zorluklara neden olmaktadır. Özellikle ayrımcılık ve ırkçılık gibi insan hakları ihlalleri karşısında vatandaşlarımızın hukuki destek mekanizmalarına erişiminin artırılması gerekmektedir.

Yurt dışında yaşayan Türk girişimciler ve iş insanları da ekonomik alanda çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Türk iş dünyasının uluslararası piyasalardaki rekabet gücünü artırmak ve ticari haklarını korumak için ticaret ataşeliklerinin daha etkin çalışması, girişimcilerin finansal ve hukuki desteklerle güçlendirilmesi hayati önem taşımaktadır. Ayrıca, diaspora yatırımlarını teşvik etmek için

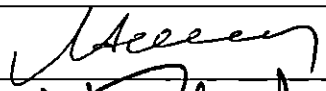
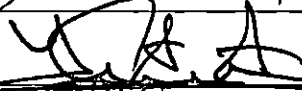
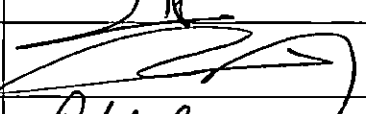
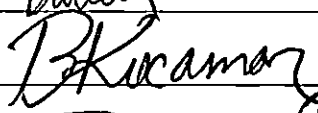
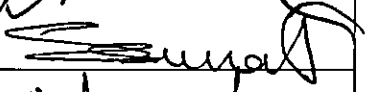
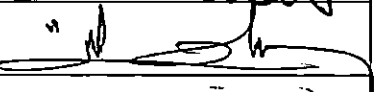
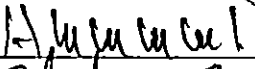
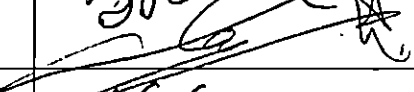
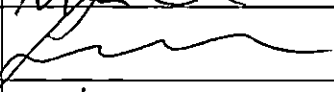
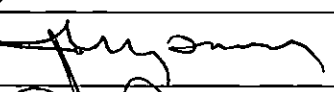
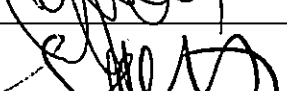
özel destek paketleri hazırlanmalı ve yurt dışında yaşayan Türklerin Türkiye’de yatırım yapmalarının önündeki görünen ve görünmeyen engeller kaldırılmalıdır.

Diplomatik temsilciliklerin hizmet kapasitesinin yetersizliği de vatandaşlarımızın karşılaştığı önemli sorunlardan biridir. Konsolosluk hizmetlerinin daha etkin bir şekilde sunulması, personel sayısının artırılması ve dijitalleşme süreçlerinin hızlandırılması, vatandaş memnuniyetinin artırılmasında önemli bir adım olacaktır.

Sonuç olarak yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarımızın karşılaştığı bu sorunların çözümü, Türkiye’nin uluslararası alandaki gücünü ve itibarını artıracak; Türk diasporasının güçlü bir şekilde varlığını devam ettirmesini sağlayacaktır.

Bu nedenle, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının hukuki, sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarının araştırılarak, çözümüne yönelik kapsamlı bir yol haritası hazırlanması amacıyla, Anayasa’nın 98. ve TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.

..... Sayılı Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

Milletvekili	Seçim Bölgesi	İMZA
Mahmut Akkoc	Edirne	
Yavuz AYDIN	Trabzon	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Selcan Paşacı	Pekirdöğ	
Ömer Sarıbaş	Aydın	
Bunhanetin Kocaman	Mersin	
Senal Sunul	Manisa	
Alihan Karaman	Konya	
Ahmet Egret PAKIZADA	Ankara	
Burak ARKURAK	İSTANBUL	
Selçuk TÜRKÖĞÜ	BURSA	
Metin ERGÜL	MUĞLA	
Şefik ÇIRKIN	HATAY	
Hürmet KIRKINAR	İZMİR	
Hakan Seret OLGUN	AFYON KARAHİSAR	
Erhan USTA	SAMSUN	
Hasan Toktaş	BURSA	
Levent LİZ.	ÇANAKKALE	
Turan YALDIR	AKSARAY	
Cihan Paçacı	İSTANBUL	